

Zaadveredelaars showen nieuwe groenterassen

In het vorige nummer van *Landbouw&Techniek* brachten we een verslag over de demonstratiedagen in Nederland van zaadveredelaars Syngenta en Monsanto. Ook Bejo Zaden, Nickerson-Zwaan, Clause en Vilmorin lieten groenteprofessionals kennismaken met hun nieuwe programma vollegrondsgroenterassen. – JAN VAN BAVEL –

Eind september informeerden zowel medewerkers van Bejo Zaden als hun collega's van Nickerson-Zwaan, Clause en Vilmorin hun klanten uit heel Europa en daarbuiten over de nieuwste ontwikkelingen en technologieën in de vollegrondsgroenteteelt.

Bejo Zaden deed dat op zijn vertrouwde locatie tegenover het Bejo-hoofdkantoor in Warmenhuizen (provincie Noord-Holland). Deze specialist in de ontwikkeling, productie en bewerking van vollegrondsgroentezaden is Europees marktleider in kolen, wortelen en uien. Ook voor biologische boeren en tuinders is het een belangrijke leverancier. Op het biologische demonstratieveld kon je dan ook weer Bejo's assortiment biologisch geproduceerde rassen bewonderen. Rondom de velden demonstreerden machinefabrikanten hun innovaties, van grondbewerking tot verpakking. Het assortiment machines was groter dan ooit. Er waren onder meer demonstraties uien en kolen planten en oogsten, wortelen, asperges en diverse bladgewassen oogsten, gps-schoffelen en ruggen frezen. In de bezoekerstent gaf de zaadveredelaar prikkelende voorbeelden van de marketing van haar groenterassen. Zo was er aandacht voor de thema's smaak, gezondheid en gemak. Deze pijlers spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van nieuwe rassen. "We werken

gericht aan groenterassen die naast hun goede eigenschappen voor teelt, verwerking en verpakking uitblinken in smaak. Deze extra zoete, frisse of sappige rassen bieden volop mogelijkheden in de topsegmenten van de groentemarkt", vertelt Perry Kuilboer, verkoopleider Benelux.

Gemak als prioriteit

Rassen met speciale kwaliteiten voor gemaksgroenten hebben topprioriteit. "Tijdens de Open Dagen tonen we groenterassen met een meerwaarde voor de industriële verwerking", aldus Kuilboer. "Onze veredelaars en onderzoekers zijn continu bezig met uitdagende vragen als 'Hoe is de houdbaarheid?', 'Wat is het nettoresultaat in de snijderij?', of 'Blijven smaak en structuur na bewerking behouden?'" Bejo's onderzoekers speuren ook intensief naar genetische bronnen met verhoogde gehalten aan gezonde inhoudstoffen. Door deze genetica slim te combineren, ontwikkelt Bejo rassen met extra hoge gehalten. Een mooi voorbeeld hiervan is de *purple sprouting* broccoli Santee. Volgens Kuilboer heeft Santee alles wat de hedendaagse consument wil. "Het is een aantrekkelijk ogende 'scheutjesbroccoli'. Naast de hoge waarden aan antioxidanten spreken ook zijn smaak en bereidingsgemak aan." Bejo heeft ook rassen die door hun kleur of vorm extra opvallen, zoals het

rijk gekleurde wortelras Rainbow. "Dit ras produceert wortelen in de kleuren geel, wit, oranje en uiteenlopende zalmkleuren. Het is een echte blikvanger voor in het versschap, maar kan ook gebruikt worden als vers gesneden product of diepvries."

Knolvoetresistente rodekool

"Klimaro is een nieuwe rodekool in ons assortiment voor de Belgische vers- en industriemarkt", vertelt Koen Verbruggen, verkoopverantwoordelijke Oost-België. "Het is een zeer gezonde bewaarkool van 2,5 à 3 kg. "Hij heeft een heel dikke waslaag, die beschermt tegen indringers van schimmel- en bacterieziektes. Volgend jaar hopen we het ras commercieel in de markt te zetten. Sinds dit jaar bieden we ook het ras Lodero (Bejo 2819) aan, het eerste rodekoolras dat resistent is tegen de belangrijkste fysio's van knolvoet. Lodero is geschikt voor sorteringen van 1,5 tot 3 kg voor de versmarkt en korte bewaring. Door de grotere intensiviteit van de teelt vragen tuinders steeds meer knolvoetresistente rassen in koolgewassen. We hopen binnen 3 à 4 jaar een breder assortiment aan knolvoetresistente sluitkoolrassen te kunnen aanbieden aan onze klanten. We merken dat de belangstelling voor 'minikolen' stijgt, maar men gaat dan uit van een 'miniprijs', terwijl de kostprijs zo goed als dezelfde blijft als bij een gewone kool. Je kan wel iets meer planten per hectare telen, maar de prijzen voor het zaai- en plantgoed en voor het oogsten blijven onveranderd. Op dit vlak is de Belgische markt nog iets conservatiever dan de Nederlandse, waar kleine kolen al meer ingeburgerd zijn."

Nieuwe spruit- en wortelrassen

"Devino (Bejo 2807) is een middelvroeg spruitenras voor de versmarkt met een oogsttraject van begin oktober tot half november. Het onderscheidt zich door zijn

productiviteit, kwaliteit, gezondheid en mooie ronde vorm. De versmarkt vraagt steeds meer mooie ronde spruiten met een kleine plukvoet. De spruiten zijn zeer glad en donker van kleur. Opvallend is vooral het zeer hoge soortelijk gewicht van het product. Dit stabiele ras is al 2 à 3 jaar in proef en kreeg al heel enthousiaste reacties van de telers. Vanaf volgend jaar is het beperkt commercieel beschikbaar.

Numancia (Bejo 2846) is een wortelras dat we vooral op de markt van de schijvenwortelen willen inzetten. Het is een lange cilindrische wortel, die weinig of geen overmaat geeft. De industriemarkt vraagt steeds meer schijven met een kleinere diameter. Met Numancia denken we een ras te kunnen aanbieden dat perfect beantwoordt aan de wensen van de diepvriesindustrie: een zeer uniform product voor de schijvenmarkt, met een heel hoog rendement in het verwerkingsproces. Immers, hoe langer en cilindrischer de wortels zijn, hoe hoger het percentage schijfjes

zaaizaad. Uitbreidingsmogelijkheden zijn voorzien. Alle biologische planten worden er opgekweekt voor de teelt op het demonstratieveld, de veredelingsproeven en een gedeelte van de Nederlandse biologische zaadproductie. Voor de opkweek worden de nieuwste technieken op het gebied van

ten om een zeer compleet assortiment gewassen te tonen, met nieuwe rassen in wittekool, ui, peen, broccoli, bloemkool, courgette, prei, radijs, sperziebonen en dit jaar voor het eerst witlof. Ook de succesrassen in alle typen sluitkool (rood, savooi, spits), spruitkool, (knol)selderie,

Numancia (Bejo 2846) is een wortelras met een intense oranje inwendige kleur; heel belangrijk voor de schijventeelt.

FOTO: JAN VAN BAVEL

FOTO: JAN VAN BAVEL

Koen Verbruggen, van Bejo toont de nieuwe, zeer vitale rodekool Klimaro voor de vers- en industriemarkt.

FOTO: JAN VAN BAVEL

De nieuwe 'bioresearchkas' wordt gebruikt voor onderzoek en productie van biologisch zaaizaad.

per wortel dat kan worden gebruikt en dus hoe hoger het nettorendement per wortel. Het ras heeft een intense oranje inwendige kleur, tot in de kern van de wortel."

Plantopkweek

Bejo organiseerde ook rondleidingen in haar bedrijfsgebouwen voor research, zaadverwerking en kwaliteitscontrole. Begin dit jaar werd de nieuwe 'bioresearchkas' (1 ha) in gebruik genomen; een totaal aparte afdeling met verschillende afgesloten secties voor onderzoek, ontwikkeling en productie van biologisch

biologische ziektebestrijding toegepast, zoals het gebruik van uv-licht voor schimmelbestrijding. Verder wordt in de kas onderzoek verricht met het oog op verbetering van de kennis en teelttechniek van biologische zaadproductie. Alle verluchtingsramen hebben een insectengaas om ongewenste indringers te vermijden.

Nickerson-Zwaan en Vilmorin

Op een groot demonstratieveld bij Dirksborn (Noord-Holland) bundelden de 3 zaadbedrijven Nickerson-Zwaan, Clause en Vilmorin opnieuw hun krach-

andijvie, pompoen, venkel en suikermaïs waren op het demonstratieveld te zien. Nickerson-Zwaan zet zijn wereldwijde groeistrategie in brassica (kool) voort. De zaadverdelaar toonde met name in wittekool vele nieuwe nummers voor zowel de vers- als industriemarkt, van het vroege tot en met het late segment, en voor zowel Noordwest-Europa als exportmarkten. Voorbeelden van interessante innovaties zijn NiZ 17-850 FI, een nieuwe sneller groeiende variant van Mozart/Castello FI, NiZ 17-1087 FI, een ras dat er ook na lange bewaring fris blijft uitzien, en ver-

scheidene nieuwe rassen in de midden- en late segmenten (80-100 groeidagen), met ziekteresistenties en toleranties die nog beter zijn afgestemd op zowel onze eigen regio als exportmarkten (bijvoorbeeld NiZ 17-1043 F1). In het industrieselement bloemkool zal het grote succes van Seoul F1 verder worden versterkt door het nieuwe herfst-ras NiZ 10-417 F1, met een zeer zware en dichte roosjesstructuur. Een noviteit in het demoveld is een breed assortiment 'Extra Lange Dag-' en 'Lange Dag'-uien. Grote hits in Noordwest-Europa zijn de rassen Centro F1 en Dormo F1, met hun sterke combinatie van zeer hoge opbrengst, vroegheid, zeer lange bewaring en hardheid. Ook het valse meeldauwresistente ras Santero F1 werd gepresenteerd. Retano F1 is een nieuwe rode ui voor lange bewaring met hoge opbrengst. In het segment 'Lange Dag' ging de meeste aandacht naar Valentino F1, Nickerson-Zwaans eerste vol-Spaanse ras dat in Europa wordt geïntroduceerd voor zowel de vers- als de industriemarkt.

Radijs stond voor het tweede jaar in het veld, een gewas waarin Nickerson-Zwaan

een belangrijk veredelingsprogramma heeft. Grote ster is Diego F1, een ras dat wereldwijd uitstekende resultaten laat zien. Whitella F1 is de eerste hybride ronde witte radijs, een primeur voor Nickerson-Zwaan. In prei beweest Capito F1 in zowel West- als Oost-Europa een kampioen te zijn, dankzij een extreem hoge uniformiteit gecombineerd met zeer hoge netto-opbrengsten en zeer groot schooningsemak. Bovendien is het ras zeer sterk tegen pseudomonas.

Nieuw op het veld bij zusterbedrijf Vilmorin was witloof. Het nieuwste ras Flexine F1 is een mooi voorbeeld van een nieuwe, verbeterde generatie die gekenmerkt wordt door een hoge uniformiteit en kwaliteit van zowel pennen als loof. In wortel introduceerde Vilmorin een nieuw type Maestro, Extremo F1, een ras dat erg sterk is tegen breuk. Het zaadbedrijf liet ook zijn complete programma sperziebonen zien voor de vers- en industriemarkt, waaronder 3 nieuwe rassen in het medium segment, MV 0640, MV 10242 en 7112. Ook het rodebietras Redval F1 met rhizomanieresistentie kreeg een prominente plaats.

Wortel, paradepaard bij Clause

Clause toonde een breed assortiment van liefst 25 gewassen. Wortel was dit jaar het belangrijkste paradepaard van Clause. "Om het jaar rond een kwaliteitsproduct te kunnen aanbieden, is de kwaliteit van de verse wortelen voor en na frigobewaring heel belangrijk", zegt *Christophe Malfait*, verantwoordelijke industrie & telers bij Clause vegetable seeds. "Clause investeert veel om nieuwe rassen te vinden in dit segment en heeft met Hermes F1 een ras te pakken dat een iets langere en gladere wortel geeft dan de standaard. Om de grote markt voor schijvenwortelen voor de industrie te kunnen bedienen, brengen we het ras Brutus naar voren. In Vlaanderen is de wittekool voor de bewaring een belangrijke neventak voor vele bedrijven. Hij wordt geoogst in oktober en november en gaat daarna in de frigobewaring om tijdens de winter en in het voorjaar te worden klaargemaakt voor de versmarkt. Die vraagt een wittekool die een goed rendement geeft na bewaring. Dit kan alleen door een goede opbrengst op het veld, gecombineerd met een goede bewaarbaarheid. Squadron is een nieuw ras van Clause dat deze rendementen haalt. Op het veld blinkt het uit door een gezond en sterk gewas dat zeer sterk is tegen trips. De kolen worden bewaard tot het einde van het seizoen. In de bewaring blijkt Squadron F1 heel sterk tegen bewaarziekten en inwendig zwart. Zijn dikke groene laag zorgt ervoor dat het product altijd mooi blijft ogen tijdens het marktklaar maken van de kolen."

Courgette en bloemkool

In Vlaanderen breidt de courgetteteelt voor de versmarkt nog steeds uit. "De laatste jaren is er op sommige percelen in de late herfstteelt schade geweest door virusaantasting", aldus *Christophe Malfait*. "Daarom zoekt Clause naar virusresistente rassen. Een voorbeeld hiervan is Eva F1, dat het laatste jaar op grote schaal werd gebruikt. Het ras vraagt om grotere plantafstanden dan de standaard, maar blijkt zeer sterk in de moeilijke herfstomstandigheden. In bloemkool bieden we een groot gamma rassen aan voor de industrieteelt. Naast de standaardrassen Liberty F1 en Moby Dick F1, die al jaren topproducties aan keiharde roosjes bieden, zijn de nieuwe rassen Octopus F1 en Naruto F1 zich aan het bewijzen in de tweede vrucht. Octopus F1 is een ras dat uitblinkt door zijn gezond bladapparaat, dat goed zelfdekkend is en door zijn harde, witte roosjes. Naruto F1 is een erg laat ras, dat ongekende producties met een perfecte kwaliteit geeft. Het wordt best geplant tussen 25 juni en 10 juli." ■

FOTO: CLAUSE VEGETABLE SEEDS

Wortel was dit jaar het paradepaardje bij Clause. In het veld konden rassen als Hermes F1 worden beoordeeld bij verschillende zaaidichtheden.

Squadron F1 is een wittekoolras voor de lange bewaring met een hoge tolerantie voor trips en een mooie groene kleur na bewaring.

FOTO: CLAUSE VEGETABLE SEEDS